

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
РЕГИОНАЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

гр. Бургас

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА
И ЕЛЕКТРОНИКА**

гр. Бургас

УТВЪРДИЛ:

инж. Роза Желева

Директор на ПГМЕЕ–Бургас

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСК ОТ РАННО
ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА**

Настоящата програма е приета с решение на Педагогически съвет с Протокол № 13/13.09.2023 г. и след съгласуване с Обществения съвет към ПГМЕЕ, при условията и по реда на ЗПУО, е утвърдена от директора на ПГМЕЕ със Заповед № РД-07- 2978/14.09.2023 г.

УВОД

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образоването и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ПГМЕЕ за превенция на преждевременното отпадане на ученици от образователната система са:

1. ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ;
2. НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;
3. ЗАКОН ЗА МЛАДЕЖТА
4. СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНА СИСТЕМА
5. СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА
6. НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА. НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ
7. КОНВЕНЦИЯТА ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО
8. МЕХАНИЗЪМ ЗА СЪВМЕСТНА РАБОТА НА ИНСТИТУЦИИТЕ ПО ОБХВАЩАНЕ И ВКЛЮЧВАНЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНА СИСТЕМА НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПРЕДУЧИЛИЩНА И УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ
9. ПЛАН ЗА ОБУЧЕНИЕ В УСЛОВИЯТА НА ИЗВЪНРЕДНА ОБСТАНОВКА ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023-2024 ГОДИНА

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план. Определението, което ползва стратегията за „отпадане от училище“ е отписането от училище на ученик до 18 годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образоването и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Въвеждат се широкообхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение и информално учене, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно. Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който е въведен и в ПГМЕЕ и има за цел да подпомогне училището в усилията по превенцията на това явление.

Дейностите по горепосочените национални стратегии и ролята на множество институции в реализирането им доведе до създаване на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна

предучилищна и училищна възраст. В създадените по механизма екипи за обхват, на регионално ниво, от гимназията са включени трима души.

При изготвянето на програмата се отчитат:

1. Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни – училищна общност, образователни институции, обществени организации;
2. Сътрудничеството в образователната институция, насочено към настърчаване на позитивната училищна култура, работа в екип в рамките на училищната общност;
3. Координираните мерки на всички нива;
4. Проследяване на напредъка на ниво училище.

I. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА БЕЗПРИЧИННИТЕ ОТСЪСТВИЯ, ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление

2. Разработване и изпълнение на политики в училището

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
2.1.Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците /ежемесечни справки, писма/	зам.- директори	2023-2024 г.	бр.отсъствия бр.преместени ученици бр. санкционирани ученици
2.2.Иницииране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане/отпадане на училище	класни ръководители педагогически съветник	2023-2024 г.	бр. напуснали/отпаднали
2.3.Повишаване интереса на учениците към работата в екип и участие в училищни кампании по Училищния календар, календар на МОН, календар на Община Бургас, на други институции в региона и извън него, на НПО и др. Осигуряване на допълнителна подкрепа при преминаване от присъствено обучение към обучение в електронна среда (OPEC).	учители ръководители на отделни клубове; ученически съвет; Педагогически съветник	2023-2024 г.	брой включения брой включени ученици
2.4. Дейности на класния ръководител: - Разработка при необходимост план за действие относно ученик, допуснал	класни ръководители	2023-2024 г.	брой разработени планове; брой докладни записи;

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
<p>голям брой отсъствия, застрашен от отпадане /напускане или второгодник;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на допълнително обучение/консултации на учениците, пропуснали учебни занятия поради здравословни причини за период до 10 дни. - При получена информация, че ученик е заминал в чужбина със семейството си: класният ръководител информира своевременно с докладна записка ръководството на училището; - класният ръководител съдейства за изгответянето на удостоверение за преместване и оформянето на необходимата съпътстваща документация; - При планирано пътуване в чужбина родителят уведомява предварително писмено класния ръководител относно обстоятелствата за пътуването и времетраенето му. Писменото уведомление се съхранява от класния ръководител до края на учебната година; - Подава информация за ученици, допуснали повече от 5 /пет/ отсъствия по неуважителни причини в рамките на един месец; - Задължава ученика да го уведоми своевременно при необходимост да отсъства по здравословни причини и в срок от три дни след вторичния преглед да представи медицинска бележка; - Предварително получава: <ol style="list-style-type: none"> 1. бележка от клуб/ формация/ асоциация за участието на ученик 2. декларация от родител за информираността му от възможни отсъствия във връзка с участието на ученика в клуб/ формация/ асоциация 3. ксерокопие от заявление от родител, подадено до Директора, за 			брой удостоверения за преместване; брой уведомления

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
<p>отсъствие на ученика по уважителни причини;</p> <p>4. копие от разрешение от Директора, подадено за извиняване на отсъствия на ученика по уважителни причини;</p> <ul style="list-style-type: none"> - информира периодично родителите за отсъствията и успеха на ученика, за спазване на училищната дисциплина; - следи за посещаването на консултациите от учениците от класа; (при необходимост в ел. среда) - провежда индивидуални консултации с ученици и техните родители съобразени с техните проблеми; (при необходимост в ел. среда) 			<p>брой проведени общи родителски срещи и индивидуални консултации включително и в ел. среда</p> <p>брой изнесени беседи</p>
<p>2.5. Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към НЕИСПУО</p>	Директор; Заместник-директор	2023-2024г.	брой извършени проверки
<p>2.6. Дейности на педагогическия съветник:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поддържане на положителен психоклимат, редуциране на ситуацията на напрежение, стрес и дезинформация - Създаване на виртуална стая (екип в тиймс) за периода на е-обучението, за провеждане на индивидуална работа с ученици, застрашени от преждевременно напускане на училище - Провеждане на тренинги, свързани с превенцията на риска от преждевременно напускане на училище (при необходимост в екип - тиймс); - Разговор с родители и осъществяване на своевременна психологическа подкрепа на ученици в риск – подадени от класен ръководител (важи и за е-среда) 	педагогически съветник	2023-2024г.	брой обхванати ученици към брой ученици

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
- Картотекиране на ученици в риск с цел превенция за задържането им в училище; - Полагане на допълнителни грижи от учител-наставник.			
2.7. Актуализиране на регистъра на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: изготвяне на списък, изготвяне на карта за всеки ученик от списъка	класни ръководители; педагогически съветник	на всеки два месеца	изгответни бр.регистър бр.карти
2.8. Работа по Национални програми и проекти, като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите/напускащите ученици	Директор, гл.учител	2023-2024г.	брой НП брой проекти
2.9. Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности - Ангажиране на Ученническия съвет и ученици доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото: Съвместно участие по проекти - Организиране и провеждане на училищни мероприятия - Провеждане на тематични игри и беседи - Спортни мероприятия	Директор, зам.- директори, пед. съветник	2023-2024г.	брой обхванати ученици
2.10. Осигуряване на допълнителна подкрепа при преминаване от присъствено обучение към обучение в електронна среда (OPEC).	Зам.- директори, класни ръководители педагогически съветник	2023-2024 г.	брой обхванати

3. Повишаване на качеството на образоването като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
3.1 Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище.	Директорът	2023-2024 г.	
3.2. Иновативност при преподаване на материала чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	учителите	2023-2024 г.	
3.3. Планиране и реализиране на ориентирано към потребностите на всеки ученик обучение	учителите	2023-2024 г.	
3.4. Анализиране на: - резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати; - резултатите получени от оценяването на входните и изходните равнища, HBO, ДЗИ, ДКИ и набелязване на мерки за повишаване на успеваемостта.	заместник - директори	2023-2024г.	

II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО ОТПАДАНЕ/НАПУСКАНЕ НА УЧЕНИЦИ

1. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
1.1. Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничество с училищното ръководство - отбелязване на традиционни празници, обичаи, обреди; - активно включване на родители в подготовката и провеждането на училищни мероприятия; - актуализиране на състава на училищното настоятелство; - провеждане на ден на отворените врати	Директор, заместник-директори, учители, пед. съветник	2023-2024 г.	брой инициативи; брой включени родители
1.2. Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи (проводяне на индивидуални консултации и в е-среда)	Директор, заместник-директори, класни ръководители	2023-2024г.	брой проведени срещи
1.3. Сътрудничество с различни институции - МКБППМН, ДПС, Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”, ЦНСТ, както и НПО.	заместник-директори Педагогически съветник	2023-2024г.	брой срещи

2. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
2.1. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в рисък и индивидуалното им консултиране	класни ръководители	2023-2024 г.	брой планирани дейности
2.2. Инициативи за подпомагане на ученици в рисък от техни съученици	класни ръководители, наставници, Ученически съвет, педагогически съветник	2023-2024 г.	брой инициативи

3. Участие и ангажираност на учениците в живота на класа и училището

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
3.1. Актуализиране състава на ученическия съвет чрез включване и на ученици с прояви на агресия, с отсъствия и с наложени санкции	педагогически съветник	октомври 2023г.	брой ученици
3.2. Иницииране създаването на съвет на клас.	класни ръководители	октомври 2023г.	брой създадени съвети
3.3. Включване на ученици с прояви на агресия, с отсъствия и наложени санкции в провеждането на извънкласни и извънучилищни дейности	класни ръководители, учители; пед. съветник	2023-2024 г.	брой ученици

III. ОТЧЕТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И МЕРКИТЕ ПО ПРОГРАМАТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА БЕЗПРИЧИННИТЕ ОТСЪСТИЯ, ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ И ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок на изпълнение	Индикатори
1. Изготвяне на отчети за изпълнение на програмата. 2. Осигуряване на защита на личните данни на учителите, учениците и техните родители и сигурността на информацията в електронна среда.	Комисия за защита на личните данни, заместник-директори, педагогически съветник, класни ръководители	Февруари 2024 Юли 2024	брой отчети

Целта на Програмата за превенция на преждевременното отпадане на ученици е да утвърди ПГМЕЕ-Бургас като институция, която работи с внимание и грижа за всеки ученик, осигурява обща подкрепяща среда и активно работи за преодоляване на преждевременното отпадане/напускане на ученици.

Забележка: Програмата е изготвена на основание действащата нормативна уредба на МОН и горепосочени водещи стратегически документи и може да бъде допълвана и актуализиран при тяхна промяна или по решение на Педагогически съвет.